

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/28/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713209975
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5713209975.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej, sudcov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. P., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka Bc. U. P., nar. X.X.XXXX, bytom A., B. č. XXX/XX, zastúpená advokátkou JUDr. Miriam Podhradskou, so sídlom L., J. B. č. X, a otec A. D., nar. XX.X.XXXX, bytom A., N. XXXX/XX, zastúpený advokátkou JUDr. Katarínou Turanskou, so sídlom L., F. M. č. XXXXX/XXB, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v konaní o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 17P/5/2013-84 zo dňa 13. decembra 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú A. 100,00 Eur mesačne, počnúc dňom 22.03.2013 splatných vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, vo výroku, ktorým uložil otcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 22.03.2013 do 31.12.2013 v celkovej výške 683,00 Eur, pričom otec je oprávnený splácať zameškané výživné v pravidelných mesačných splátkach po 20,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok a vo výroku o trovách konania
p o t v r d z u j e .

V nenapadnutých výrokoch zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zveril maloletú A. podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine do osobnej starostlivosti matky, ktorá je povinná zabezpečiť sústavnú a dôstojnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj dieťaťa a spravovať jeho majetok. Otcovi uložil podľa § 62, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine povinnosť platiť výživné na maloletú A. v sume 100,- Eur mesačne, počnúc dňom 22.3.2013 splatných vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zameškané výživné za obdobie od 22.3.2013 do 31.12.2013 v celkovej sume 683,- Eur umožnil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok. Okresný súd ďalej uložil matke povinnosť umožniť otcovi stretávať sa s maloletou A. každý utorok a stredu v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod. a v každú párnú sobotu v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod., za prítomnosti matky maloletej. Otec prevezme maloletú v mieste bydliska matky a po ukončení styku odovzdá maloletú v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloleté dieťa na styk pripraviť a styk otca s maloletým dieťaťom umožniť. Rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si

navzájom túto skutočnosť bezprostredne po jej vzniku. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Pri rozhodovaní o zverení dieťaťa a úprave styku otca s ním vychádzal súd prvého stupňa zo súhlasných stanovísk účastníkov. Pokiaľ ide o určenie výživného, súd akceptoval náklady na bývanie dieťaťa vo výške 50,- Eur, pričom vychádzal z toho, že matka býva spolu s maloletou dcérou u svojich rodičov, kde podľa predložených dokladov celkové náklady na bývanie predstavujú sumu 318,23 Eur pre štyroch ľudí, to znamená polovica nákladov na bývanie predstavuje pre matku a dieťa 159,- Eur. Ani tieto náklady starí rodičia maloletej nežiadajú, žiadajú 150,- Eur na náklady na bývanie spojené so stravou pre matku. Z tejto sumy potom súd vychádzal a bol toho názoru, že je možné prerozdeliť túto sumu na 50,- Eur na bývanie matky, 50,- Eur na bývanie dieťaťa a 50,- Eur na stravu matky. Ďalšie výdavky na dieťa, ktoré je potrebné pokryť, sú špecifické náklady súvisiace so zdravotným stavom dieťaťa, predovšetkým mesačný nákup mlieka Nutrilon 1 vo výške 30,- Eur, plienok a mokrých utierok vo výške 50,- Eur, drogérie pre maloletú vo výške priemerne 30,- Eur mesačne a oblečenia priemerne vo výške 30,- Eur mesačne. Na bežné lieky prevažne prevenčného charakteru okresný súd akceptoval sumu 20,- Eur mesačne. Celkové náklady na výživu dieťaťa tak predstavujú 210,- Eur mesačne, v tejto sume nie sú zahrnuté väčšie jednorazové výdavky (nákup autosedačky, postielky, detskej sedačky, stolíka a pod.). Pokiaľ ide o príjem matky, táto poberá rodičovský príspevok v sume 199,60 Eur a prídavok na dieťa v sume 23,10 Eur, jej celkový príjem spolu s výživným plateným otcom predstavuje sumu 332,70 Eur. Celkové výdavky matky a dieťaťa, ktoré boli preukázané predstavujú sumu 310,- Eur, nie sú v tom však zahrnuté mimoriadne náklady na dieťa a náklady na bežné potreby matky - oblečenie, drogéria a pod. Z uvedené je zrejme, že matke a dieťaťu zostáva na takéto bežné výdavky 20,- Eur mesačne. Matke a dieťaťu pravdepodobne vypomáha aj jej blízka rodina, teda starí rodičia zo strany matky. Táto skutočnosť vyplýva aj z faktu, že matka uzavrela v prospech dieťaťa poisťnú zmluvu s ročným poisťným 259,- Eur. Súd zároveň poukázal na skutočnosť, že o dieťa sa osobne stará matka, ktorá tým čiastočne vyvažuje svoju povinnosť podieľať sa na zabezpečení potrieb dieťaťa finančnou sumou.

Príjem otca predstavoval v minulom roku 679,32 Eur, v súčasnosti 700,- až 800,- Eur mesačne. Z toho nevyhnutné výdavky, ktoré súd zohľadnil, predstavovali sumu 510,45 Eur - výživné na nevydatú matku a dieťa celkom v sume 110,- Eur, odvody do Sociálnej poisťovne 165,73 Eur, odvody do zdravotnej poisťovne 55,02 Eur, cestovné do práce 60,- Eur, poplatok za elektrinu 20,- Eur a 100,- Eur mesačne na bývanie. Ak otec tvrdil, že prispieva na bývanie sumou 200,- Eur mesačne, túto nepovažoval okresný súd za primeranú, vzhľadom na to, že ide o jednoizbový byt, kde bývajú štyria ľudia. Pri odpočítaní výdavkov teda otcovi zostáva ešte približne 200,- Eur mesačne na bežné výdavky. Otec platí splátky úveru v celkovej sume 179,58 Eur. Tieto náklady však nie je možné akceptovať ako náklady nevyhnutné. Otec si zvýšil svoje majetkové pomery tým, že nadobudol rodinný dom, pričom plánované bývanie v rodinnom dome pre jedného človeka nie je bežným štandardom.

Zameškané výživné okresný súd určil odo dňa narodenia maloletého dieťaťa, teda od 22.3.2013 do konca mesiaca, v ktorom bol vyhlásený rozsudok. Vzhľadom na deklarovанú finančnú situáciu otca povolil otcovi splácať zameškané výživné v splátkach po 20,- Eur mesačne. Pre prípad neplnenia splátkovej povinnosti súd rozhodol, že otec stratí výhodu splátok a jeho dlh voči oprávnenému sa stane splatným jednorázovo.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý sa domáhal jeho zrušenia vo výroku o výživnom a zameškanom výživnom a vrátenia veci na ďalšie konanie. Zdôraznil, že dieťa má len deväť mesiacov; výživné v sume 100,- Eur mesačne je vzhľadom na jeho potreby neprimerane vysoké. Matka umožňuje otcovi stretávať sa s dieťaťom len v byte jej rodičov, odmieta od neho akúkoľvek pomoc. Zdôraznil, že jeho príjem dosahuje sumu 700,- až 800,- Eur mesačne. Z toho uhrádza príspevok na výživu matky v sume 70,- Eur mesačne, nedoplatok na príspevku na výživu nevydatej matky spolu s nedoplatkom na nákladoch spojených s tehotenstvom a pôrodom v sume 40,- Eur mesačne, výživné na maloletú určené predbežným opatrením v sume 50,- Eur mesačne, odvody do Sociálnej poisťovne v sume 165,73 Eur (rok 2013), odvody do zdravotnej poisťovne v sume 55,02 Eur (rok 2013), cestovné do práce 60,- Eur mesačne, elektrinu v sume 20,- Eur mesačne, príspevok na bývanie v sume 200,- Eur mesačne, spolu 660,75 eur. Nestotožnil sa s názorom okresného súdu, že nie je možné akceptovať výdavok na bývanie v sume 200,- Eur, nakoľko náklady na jednoizbový byt, v ktorom bývajú štyria ľudia, teda 4-krát 200,- Eur, spolu 800,- Eur, sú neakceptovateľné. V byte v skutočnosti bývajú traja ľudia - matka a jej dvaja synovia (jeden z nich otec maloletej A.) a niekedy priateľ matky. Matka otca

maloletej je na invalidnom dôchodku, finančná situácia v rodine je kritická a je celkom prirodzené, že otec musí pomôcť svojej matke.. Brat je nezamestnaný, avšak chodí na brigády. V sume 200,- Eur určenej na bývanie je zahrnutá celková starostlivosť o domácnosť, teda aj strava, pranie a iné. Odvolateľ tiež nesúhlasil s názorom okresného súdu vo vzťahu k rodinnému domu, ktorý kúpil otec. Otec kúpu realizoval z dôvodu, že chcel zabezpečiť bývanie pre seba, matku a dieťa. Vzhľadom na to, že sa s matkou rozišiel, jeho plán sa nerealizoval, avšak riešenie bytovej otázky považuje stále za nevyhnutné, keďže aktuálne býva v spomínanom jednoizbovom byte. Úver platený v súvislosti s touto nehnuteľnosťou spláca otec po 179,58 Eur mesačne. Otec má záujem prispievať na výživu dieťaťa aj mimo sumy určeného výživného, avšak pri tak vysokej sume, akú určil okresný súd, to nebude možné.

Matka vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Stotožnila sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Zdôraznila, že je finančne závislá na svojich rodičoch, osobne sa stará o maloleté dieťa a nemôže si privyrobiť, ani nájsť nejakú prácu či brigádu. Majetkové možnosti a schopnosti otca a matky sú objektívne neporovnateľné. Otec má možnosť si zarobiť, nájsť si brigádu, či lepšie platené miesto. Nie je dôvod, aby otec prispieval na domácnosť sumou 200,- Eur. V čase, kedy s otcom mala vzťah, prispieval otec svojej matke sumou 100,- Eur mesačne. Otcov brat má 25 rokov, je zdravý, môže pracovať a prispievať jeho matke na domácnosť. Otcova matka má dôchodok 365,- Eur mesačne; matka pritom poberá dávky spolu s výživným od otca v sume 382,- Eur mesačne, z čoho musí vyživiť dcéru aj seba. Zdôraznila, že otec kúpil rodinný dom až v čase dlhšie trvajúcich vzťahových a partnerských problémov medzi účastníkmi a po začatí súdneho konania. Ak otec chcel takto zabezpečiť svoje bytové potreby, uvedené by nemalo ísť na ťarchu jeho dcéry. Stotožnila sa so závermi prvostupňového súdu, že otcovou prvoradou povinnosťou je platenie výživného na maloleté dieťa. Ak má otec na splácanie pôžičiek a úverov spolu 179,58 Eur mesačne, mal by mať aj na výživné pre svoje maloleté dieťa. Faktom je, že otcom tvrdené výdavky nemôže pokryť jeho príjem, ktorý preukazoval súdu. Počas vzťahu matky s otcom zarábala okolo 950,- Eur až 1.000,- Eur mesačne. Táto situácia sa nezmenila ani v súčasnosti, otec pracuje pre tú istú firmu za rovnakých finančných podmienok. Vyššie výdavky na dieťa súvisia so zdravotným stavom, maloletá vyžaduje rehabilitáciu, v dôsledku čoho je nutné s ňou cestovať do Martina a výdavky s tým spojené predstavujú približne 60,- Eur mesačne. Matka sa na odporúčanie lekára prihlásila na kurz zameraný na podporu svalstva dolných končatín; náklady dosiahli sumu 90,- Eur plus doprava do Martina. Otec mimo určeného výživného v sume 50,- Eur neposkytuje dieťaťu žiadne ďalšie plnenia. Ak aj v minulosti niečo kúpil, bolo to bez porady s matkou a dary neboli vhodné.

Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok vo výroku o výživnom a vo výroku o zameškanom výživnom v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. V nenapadnutých výrokoch ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že Zákon o rodine (§ 62 a nasl.) upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného rodiča voči dieťaťu. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Podľa súdnej praxe pre určenie výšky výživného k dieťaťu sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti povinného rodiča, ktoré sú dané jeho subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, zdravotným stavom, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä

existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam povinného rodiča. Na stanovenie výšky výživného je potrebné skúmať majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností povinného rodiča. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Krajský súd nepovažoval odvolacie námietky otca za dôvodné. Okresný súd správne vyhodnotil výšku odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, na ktorých sa otec musí podieľať. Treba poukázať predovšetkým na nízky vek dieťaťa, ktoré vyžaduje neustálu opateru matky; táto si na základe uvedeného nijako nemôže zabezpečiť príjem a je úplne odkázaná na sociálne dávky od štátu a následne na finančnú pomoc otca. Je pravdou, že dieťa je ešte v útlom veku, uvedené však neznamená, že z tohto dôvodu nemá vysoké nároky. Práve naopak, matkou preukázané výdavky potvrdzujú výdavky v deklarovanej výške. Dieťa nielenže má mať zabezpečenú vyváženú stravu, k jeho potrebám patrí aj zaistenie bývania, uspokojovanie hygienických, či zdravotných potrieb. Odvolací súd chápe prístup otca k jeho matke - dôchodkyni, ktorá potrebuje vo vyššom veku pomoc, ale táto pomoc má byť poskytovaná aj v súčinnosti s jej ďalším synom (bratom otca) a to takým spôsobom, aby nebola ohrozená výživa maloletého dieťaťa, ktorá má v danom prípade prednosť. Otec na pojednávaní v konaní pred súdom prvého stupňa tvrdil, že je v jeho schopnostiach platiť výživné v sume 80,- Eur mesačne, pričom si chce ešte ponechať rezervu na prípadné kupovanie darčiekov. Odvolací súd z uvedeného prejavu vyvodil, že je v možnostiach otca platiť výživné v sume 100,- Eur mesačne, ktorá suma plne odzrkadľuje odôvodnené potreby dieťaťa.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu. Konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých je v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. konaním, ktoré možno začať i bez návrhu, preto rozhodol krajský súd o trovách odvolacieho konania tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.